

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“Murat Ulus vekili Av. Metin Günday tarafından 21.12.1999 tarihinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredilen Egebank A.Ş. nezdinde bankalar yeminli murakıplarınca yapılan incelemeler sonucunda düzenlenen raporlar üzerine, anılan bankanın eski genel müdür yardımcısı olan davacının T.C. Ziraat Bankası yönetim kurulu üyesi görevini yaptığı sırada, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesinin 2. fıkrası uyarınca imza yetkisinin geçici olarak kaldırılmasına ilişkin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) 01.12.2005 tarih ve 1748 sayılı kararının kendisi ile ilgili kısmının iptali ve yürütülmesinin durdurulması istemiyle açılan dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun “Kurul kararlarına karşı yargı yolu” başlıklı 105. maddesiyle, “Kurul kararlarına karşı açılacak idarî davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görülür. Danıştay, Kurul kararlarına karşı yapılan başvuruları acele işlerden sayar. İlişkili Bakanlık, Kurulun düzenleyici nitelikteki kararlarına karşı iptal davası açabilir. Kurul kararlarına karşı açılacak idarî davalarda yürütmenin durdurulması talepleri için ayrıca duruşma yapılır. Bu halde 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu'nun 17 nci maddesinin (5) numaralı fıkrasındaki otuz günlük süre uygulanmaz. Yürütmenin durdurulması talepleri, Kurumun savunması alınmadan karara bağlanamaz. İlgili taraflar yürütmenin durdurulması talebinin kendisine tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde savunmasını vermek zorundadır. Aksi halde savunma beklenmeksizin karar verilir.” kuralı getirilmiştir.

Görüldüğü gibi, Bankacılık Kanunu'nun sözü edilen maddesinde, BDDK kararlarına karşı Danıştay'da açılan davalarda yürütmenin durdurulması istemleri için duruşma yapılması usulü getirilmiş ve davalı idarenin savunması alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceği kurala bağlanmıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin altıncı fıkrasında, “İdarî işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idarî işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir.” kuralı yer almıştır. Anayasa kuralına koşut olarak “Yürütmenin durdurulması” konusu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) 27. maddesinde düzenlenmiştir.

Anayasanın 125. maddesine göre, sadece idari yargı yerince yürütmenin durdurulması kararının verilebilmesini gerektiren koşullar belirlenmiş, ancak bu koşulların takdiri yargı organına bırakılmıştır. Başka bir anlatımla, Anayasa kuralı uyarınca, somut olayda yürütmenin durdurulması koşullarının bulunup bulunmadığını, yürütmenin durdurulması kararı verilmesinin gerekip gerekmediğini, yargısal tedbirin uygulanması zamanı yargı organının takdir yetkisi içinde bulunmaktadır.

Bu bağlamda Bankacılık Kanunu'nun sözü edilen hükmü incelendiğinde, bu kuralın Danıştay'ın yürütmenin durdurulması kararı verme yetkisini tümüyle ortadan kaldırmadığı ancak, Danıştay'ın davanın açıldığı tarihten başlayarak somut olayın özelliklerini dikkate alarak yürütmenin durdurulması tedbirine başvurmasını engellediği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, somut olayın özellikleri nedeniyle ilk aşamada Danıştay'ca yürütmenin durdurulması kararı

Esas Sayısı : 2006/20
Karar Sayısı : 2006/25

verilmesini gerekli kılan bir durumda tedbir kararı verilememekte, Danıştayca ancak dava dilekçesinin ve eklerinin davalıya tebliği ve Kanun'da belirtilen kısaltılmış savunma süresinin ve duruşma yapılması için gerekli tebligat sürelerinin geçmesinden sonra yürütmenin durdurulması hakkında karar verilebilmektedir. Bu durum, uyuşmazlıkta gelinen aşamada yürütmenin durdurulması kararı vermeyi etkisiz, gereksiz hatta anlamsız kılabilir. Nitekim, Anayasa koyucu bu durumu da dikkate alarak, yalnızca yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesinin koşullarını belirtmiş ama bu tedbirin dava süreci içinde ne zaman uygulanacağını mahkemenin takdirine bırakmıştır.

Ayrıca kanun koyucunun, bir yandan davacının yürütmenin durdurulması isteminin karara bağlanmasını bir süre geciktirerek, diğer yandan davalı idarenin İYUK'da (md: 16/3) otuz gün olan savunma süresini kısaltmakla, davacı ve davalının menfaatleri arasında bir denge kurmayı amaçladığı düşünülebilir. Fakat, davacının hak arama, davalının savunma haklarının en temel Anayasal haklardan olduğu dikkate alındığında, davacı ve davalının menfaatleri arasındaki denliğin Anayasal haklarda herhangi bir kısıtlamaya gitmeksizin daha etkili bir şekilde sağlanacağı açıktır.

Bu değerlendirmeler sonucunda, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 105. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan kuralların, Anayasa'nın 125. maddesinin altıncı fıkrasına, 36. ve dolayısıyla 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesine aykırı bulunduğu kanısına varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Anayasa'nın 152., 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 105. maddesinin üçüncü fıkrasının iptali ve yürürlüğünün durdurulması için, Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına 03.01.2006 tarihinde oybirliği ile karar verildi.””